

Bevezetés

A Részletes kalauz 16. kötetében a Tátra főgerincének a Nyugati-Ruman-csorbától a Ganek-résig terjedő szakaszát ismertetjük, azaz a Ganek széles értelmében vett tömbjét, a Ruman-fogakat és a Kis-Ganek ék. oldalgerincét. A felsorolt „széles” és „tömb” szavak csupán a természet alakzatait (akár szükségesen és helyesen) valahogy osztályozni szándékozó törekvéseinket jellemelik. Már a bevezetőben ki kell hangsúlyoznom, hogy a „szélesen értelmezett Ganek-tömb” fogalma alatt a főgerinc Keleti-Ruman-csorbától a Ganek-résig, valamint az említett Kis-Ganek oldalgerincének a Kopár-csorbáig terjedő szakaszát, míg a „szűken értelmezett Ganek-tömb” alatt (a Nagy-Ganek szinonimája) a Középső-Ganek-réstől a Ganek-résig terjedő gerincszakaszát értem.

A kalauz völgyekkel foglalkozó részében a Kacsá- és az Omladék-völgyet, valamint a Ruman-völgyet ismertetem. A Ganek tövében lévő harmadik völgyet – a **Rejtett-völgyet** (Ťažká dolina, Dolina Ciężka, Verborgenes Tal) – a kalauz 6. kötetében (Molnár) ismertettük. A hegyek szépségének és pompájának megítélése meglehetősen szubjektív dolog. Ennek ellenére a Tátra szerelmeseinek körében bármilyen beszélgetés, vita vagy szavazás végeredménye az, hogy a Ganek a „numero uno” (a legelső) a Tátra szépségei, borzadályai, tekintélyes alakzatai között. A (részemről imádott) Molnár tömbjében magam is gyönyörködtem az iszonyatos letörések és rendkívül gazdag növényzetben. A **Triumetalgerinc** (Hrubé, Graň Hrubego, Breiter Kamm) értékei is hasonlóak, valamint elhagyottsága, csekély látogatottsága és szerencsére „nem divatos volta”. Ezzel ellentétben a Ganek egy imponáló sziklatömb. Idézzük fel Gaston Rébuffat hasonlatát a „pompás kőhalomról” – a Matterhornra gondolt. A Ganekről valami hasonlót állíthatunk: a Rejtett-völgyből a Ganek-karzat, a Kacsá-völgyből a folytonosan emelkedő pillér, a Ganek dny. oldala látszólag kevésbé imponáló – de csupán látszólag, mivel itt is szép, (nagyrészt) tömör 200 m magas falak találhatók.

Jelenleg a képek kultúrájában élünk. Kevesebbet olvasunk, inkább nézegetünk. Terjed a másodlagos analfabetizmus. Szerencsére ez még nem ért el a hegymászók és magashegyjárók közé – őket a magasabb középrétegbe szokták sorolni. De az irányzatok a Tátrát sem kerülik el: manapság senki sem készít szóbeli útleírást egy új útról, inkább csak

rajzot. Ez dilemma elé állítja a kalauzírót: közölje-e a régi utak leírását az eredeti változatban, esetleg kurtítva; mindent rajzokban fejezzen-e ki, avagy – a legismertebb útleírásokat a hegymászó irodalom történelmi értékeinek tekintse-e, pl. a Ganek-karzatra vezető Stanisławski útnak szánjon-e három oldalt?